

stadfæstet ved Lov. Det kommer an paa, hvilken Lighed- og Billighedsfølelse der hersker i Kommunen. Dersom nu Folkethinget ved stadig at fastholde det her siger: vi maa have vor kommunale Lovgivning anlagt i den Aand, hvori den oprindelige Juni-Grundlov vil have det, vi kræve, at der ved „Kommuner“ i Grundloven skal forstaaes myndige Beboere i Kommunen, og vi hævde den Betragtning, saa vil trods Regjeringens og Landssthingets Modstand dette bidrage til, at vore Meningsfæller omkring i Landet i Kommunerne ville søge at bestyre deres Kommuner i en lignende Aand, og da ville vi indirekte have naaet Væsentligt ved vor Tilslutning til disse Lighedsbestemmelser. Vilde vi derimod ved at være gnavne og uvillige fra vor Side give et halvt Tilhold med Regjeringens konservative eller reaktionære Tilbøjeligheder, kunne vi i den anden Retning virke væsentlig skadelig paa den Aand, der skal raade i vore Kommunalbestyrelser. Jeg har derfor troet, at indirekte vilde en Fornyelse af Behandlingen af og Beslutningen om de Forslag, som Folkethinget tidligere gjentagne Gange har gjort, ikke være uden Nytte, selv om Regjeringen og Landssthinget i disse Tider stille sig op som en Mur mod enhver Forhandling. Det forstaaer jeg jo saa meget godt, at de privilegerede Vælgere, navnlig i Amtsraadene, ikke vilde nogen Forhandling. Det er en saa urimelig Bestemmelse, naar vi nu sige, at der er 40 Kommuner i et Amt, at saa 21 Mand eller, hvis blot Halvdelen møder, 11 af disse fødte Vælgere skal kunne sætte 4 af de 9 Valgte ind i Amtsraadet. Det er jo saa urimeligt, at jeg godt kan forstaa, at de privilegerede Vælgere holde paa denne Urimelighed. Det er jo nu deres Lyst og det, de holde Livet oppe paa, at leve paa Urimeligheder; det kan jeg godt forstaa. Men jeg kan ikke begribe, at man tør påstaa, at der ikke er Misnøie f. Ex. med en saadan Del af vor Valglovgivning, Noget, som man kunde byde for 30—40—50 Aar siden, som f. Ex. da vi i Fjrrerne første Gang fik vor Bondestand frem, og at man endnu mener at kunne byde dem det, da de dog aabenbart nu ere langt mere oplyste og langt mere skikkede til at tage Haand i Hante ogsaa med Ledelsen af Amtsraadets Anliggender, og det, som finder Anvendelse der, kan ogsaa anvendes paa Sogneraadene. Min Erfaring gaar ikke i den Retning. Min Erfaring gaar i Retning af, at der er stærke Duffer til Stede om en Forandring i Sammensætningen af de kommunale Raad, saa hvis vi ikke faae Andet ud deraf, ville vi dog faae det gjen-

nem Folkethinget til Landsthinget. Saa faar Landsthinget prøve sig paa det, og Befolkningen faar i alt Fald den Erkjendelse, hvis Folkethinget temmelig enstemmig gaar med til det, at det gaar i den Retning, som vi kunne ønske at gennemføre det, hvis vi havde Magt, som vi have Agt.

C. Sørensen: Det er kun for en ganske enkelt Bemærkning, at jeg skal tillade mig at opholde det ærede Thing. Det synes, som om det, den høitærede Minister særlig havde mod Loven, var dette, at det var en forkert Vej. Det er i den Anledning, jeg blot vil minde om, at er det nu efter den høitærede Ministers og maaste efter flere Andres Mening en forkert Vej, saa er det ingenlunde en ny Vej, men en Vej, som i sin Tid har samlet alle Medlemmer her i Folkethinget om sig. Jeg vil kun minde om, at det i 1851 var en forhenværende Indenrigsminister, som fremsatte et Forslag om den kommunale Lovgivning her i Thinget. Det var Rosenørn, som et Aar Maaneder før var gaet af som Indenrigsminister. Det Forslag, han som Folkethingsmand fremsatte, var da sikkert et Forslag, som, hvis han var bleven paa sin Plads, vilde have været Regjeringens Forslag. Dette Forslag havde aldeles ingen Valgrets census, saaledes som vi nu have, men udelukkende en Valgbarheds census, og denne var i sig selv saa ubetydelig, at den f. Ex. for Sogneraadenes Bedkommende foreskrev, at Halvdelen af Sogneraadene skulde være Jordbrugere, der havde 1 Td. Hartkorn og derover, medens den hele Valgbarheds census til Herredsraadene — noget lignende som Amtsraadene — var saaledes, at Enhver, der havde 500 Rdl. i aarlig Indtægt, var valgbar. Det var et Forslag, som blev fremsat her i Thinget af et Medlem fra den anden Side, et Medlem, som havde været Indenrigsminister et Aar Maaneder forinden den Rigsdags Sammentræden, hvor han fremsatte sit Forslag. Som ærede Medlemmer ville erindre, gik Forslaget i Udvalg, og hele Udvalget samlede sig om en Betænkning, skreven og fremsat af en anden tidligere Minister, nemlig Orla Lehmann. Det gik maaste en lille Smule videre i Valgbarheds census end Rosenørns Forslag, men holdt sig alligevel kun til en Valgbarheds census og kjendte Intetformhelt til en Valgrets census. Enhver var Vælger til Sogneraadet og Amtsraadet eller det, som den Gang skulde træde i Stedet herfor, og til Byraadene, som efter Grundloven var Folkethingsvælger og havde høet eet Aar i Kommunen. Den eneste Valgbarheds census,